

**Пільги для військовослужбовців (офіцерів, контрактників),
курсантів ВВНЗ, працівників ЗС України та членів їх сімей.**

ПІЛЬГИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ТА ЧЛЕНАМ ЇХНІХ СІМЕЙ

У зв'язку з особливим характером військової служби, яка пов'язана із захистом Вітчизни, військовослужбовцям надаються визначені законом пільги, гарантії та компенсації, поняття яких розкрито у першому навчальному питанні.

Пільги для військовослужбовців і членів їх сімей - це встановлені законом переваги, що надаються у зв'язку з виконанням військового обов'язку та проходженням військової служби.

Законодавство про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей базується на Конституції України і складається з цього Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та інших нормативно-правових актів.

Військовослужбовці усіх категорій та члени їх сімей користуються пільгами з моменту їх зарахування на військову службу і, як правило, до дня звільнення з неї. На окремі пільги у них зберігається право і після звільнення з військової служби. Законодавством визначено категорії осіб, що мають право на пільги у зв'язку з виконанням завдань, що покладаються на ЗС України та інші військові формування.

Військовослужбовці та члени їх сімей, які мають право на пільги, гарантії та компенсації відповідно до цього Закону, користуються пільгами, гарантіями та компенсаціями, встановленими для громадян України законами та іншими нормативно-правовими актами, а також рішеннями органів місцевого самоврядування. Якщо такі особи одночасно мають право на отримання однієї і тієї ж пільги, гарантії чи компенсації з кількох підстав, то їм надається за їх вибором пільга, гарантія чи компенсація *тільки з однієї підстави*, крім випадків, передбачених законами.

Військовослужбовець, військовозобов'язаний або резервіст, який призваний на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, **не користується правом на пільги, гарантії та компенсації, встановлені цим Законом, на час відбування призначеного судом одного з видів покарань, передбачених пунктами 2, 3, 5, 6, 9, 11, 12 статті 51 Кримінального кодексу України**. На цей час члени сімей також не користуються правом на пільги, гарантії та компенсації, якими вони користувалися як члени сімей таких осіб.

Військовослужбовець, якого засуджено до **тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців, та члени його сім'ї права на пільги не втрачають**.

Військовослужбовці та члени їх сімей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, користуються пільгами, передбаченими Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Види соціальних пільг за категоріями осіб:

1. Пільги для всіх категорій військовослужбовців.
2. Пільги, що встановлені особам офіцерського, рядового та старшинського складу військової служби за контрактом.
3. Пільги курсантам ВВНЗ та ВНЗ навчальних підрозділів ВНЗ.
4. Пільги військовослужбовцям-жінкам.
5. Пільги особам, визнаним ветеранами військової служби.
6. Пільги учасникам бойових дій.
7. Пільги учасникам війни.
8. Пільги інвалідам війни.
9. Пільги, що встановлені для сімей та батьків військовослужбовців.
10. Інші пільги окремих категорій військовослужбовців, тощо.

Види соціальних пільг за сферами суспільних відносин:

- пільги по праці і соціальному забезпеченню
- житлові пільги
- пільги в сфері охорони здоров'я
- пільги в сфері освіти
- пільги по проїзду і перевезеннях
- пільги по податках і зборах
- пільги за службу в місцевостях із складними геофізичними умовами
- інші пільги

I. ПІЛЬГИ У СФЕРІ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Зарахування термінів військової служби до страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю та стажу державної служби;

2. Переважне право членів сімей військовослужбовців при прийнятті на роботу і на залишення на роботі при скороченні чисельності або штату працівників, а також на першочергове направлення для професійної підготовки, підвищення кваліфікації і перепідготовки з відривом від виробництва та на виплату на період навчання середньої заробітної плати.

3. Виплата дружинам (чоловікам) військовослужбовців за місцем роботи грошової допомоги в розмірі середньомісячної заробітної плати при розірванні ними трудового договору у зв'язку з переведенням чоловіка (дружини) на службу в іншу місцевість;

4. Оплата листків непрацездатності при тимчасовій втраті працездатності дружинам (чоловікам) військовослужбовців у розмірі 100 відсотків середньомісячної заробітної плати незалежно від страхового стажу.

5. Дружинам (чоловікам) військовослужбовців до загального стажу роботи, необхідного для призначення пенсії за віком, зараховується період проживання разом з чоловіком (дружиною) в місцевостях, де не було можливості працевлаштування за спеціальністю, але не більше 10 років.

6. Дружині (чоловіку) військовослужбовця щорічна основна відпустка за її бажанням надається у зручний для неї (нього) час одночасно із щорічною основною відпусткою військовослужбовця.

7. Вдова (вдівець) загиблого або померлого військовослужбовця, а також дружина (чоловік) військовослужбовця, який пропав безвісти під час проходження військової служби, у разі якщо вона (він) не взяла (не взяв) інший шлюб, та її (його) неповнолітні діти або повнолітні діти - інваліди з дитинства, батьки військовослужбовця, які перебували на його утриманні, мають право на пільги, передбачені Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

8. Органи місцевого самоуправління надають позачергово дітям військовослужбовців та дітям військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти під час проходження служби, а також дітям резервістів під час виконання ними обов'язків служби у військовому резерві місця у дитячих закладах за місцем проживання (перебування) дитини; забезпечують відселення із закритих та віддалених від населених пунктів військових гарнізонів військовослужбовців, звільнених в запас або у відставку.

9. Членам сімей військовослужбовців, які проходять військову службу в особливий період, що оголошується відповідно до Закону України "Про оборону України", гарантується виплата грошового забезпечення цих військовослужбовців у разі неможливості ними його отримання під час участі у бойових діях та операціях. У такому разі виплата грошового забезпечення здійснюється членам сімей військовослужбовців, зазначеним у пункті 6 статті 9 цього Закону.

Кабінетом Міністрів України, місцевими радами, підприємствами, установами, організаціями можуть встановлюватися й інші пільги та гарантії соціального захисту сімей військовослужбовців.

II. ЖИТЛОВІ ПІЛЬГИ

Житлові пільги полягають у можливості забезпечення службовими жилими приміщеннями, одержанні житла особами, які потребують поліпшення житлових умов, збереження права за військовослужбовцями та їх сім'ями на житлову площу, в наданні деяким категоріям військовослужбовців права користуватись додатковою житловою площею, в зниженні плати за житлову площу і комунальні послуги, у сприянні індивідуальному житловому будівництву, першочерговому (позачерговому) забезпеченні житловою площею, грошової компенсації за піднайом або найомжитла, грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення.

Забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей жилими приміщеннями регулює ст. 12 Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

1. Військовослужбовці, призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період, розміщуються в казармах згідно із Статутом внутрішньої служби Збройних Сил України. За ними зберігаються жилі приміщення, які вони займали до призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період. Вони не можуть бути зняті з обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов;

2. Військовослужбовці та члени їх сімей, які проживають разом з ними, забезпечуються службовими жилими приміщеннями, що повинні відповідати вимогам житлового законодавства;

3. Військовослужбовцям, які мають вислугу на військовій службі 20 років і більше, та членам їх сімей надаються жилі приміщення для постійного проживання або за їх бажанням грошова компенсація за належне їм для отримання жиле приміщення. У разі відсутності службового жилого приміщення військовослужбовці рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом і не перебувають у шлюбі, розміщуються безплатно в спеціально пристосованих казармах у розташуванні військової частини, а сімейні - у сімейних гуртожитках. У разі відсутності можливості розміщення зазначених військовослужбовців у спеціально пристосованих казармах у розташуванні військової частини та сімейних гуртожитках військова частина зобов'язана орендувати для військовослужбовців та членів їх сімей жиле приміщення або за їх бажанням виплачувати грошову компенсацію за піднайом (найом) жилого приміщення. Для військовослужбовців офіцерського складу у разі відсутності службового жилого приміщення військова частина зобов'язана орендувати житло для забезпечення ним військовослужбовців та членів їх сімей або за їх бажанням виплачувати грошову компенсацію за піднайом (найом) жилого приміщення.

4. За військовослужбовцями, які вступили на військову службу за контрактом, зберігається право на жилу площу, яку вони займали до вступу на військову службу. Вони не можуть бути зняті з обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, за попереднім місцем проживання.

5. Військовослужбовцям, які вступили на військову службу за контрактом, жилі приміщення надаються позачергово за рахунок військових формувань за місцем проходження військової служби.

6. Особам, звільненим з військової служби і визнаним особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час виконання обов'язків військової служби, або захворювання, одержаного під час проходження військової служби, жилі приміщення в населених пунктах, обраних ними для проживання надаються позачергово за рахунок військових формувань або органів виконавчої влади, в яких вони перебувають на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

7. У позачерговому порядку в разі потреби поліпшення житлових умов надаються жилі приміщення сім'ям військовослужбовців, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження військової служби, за місцем їх перебування на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

8. Військовослужбовцям, а також звільненим з військової служби особам, які стали особами з інвалідністю під час проходження військової служби, та членам їх сімей, які перебувають на їх утриманні, батькам та членам сімей військовослужбовців, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження військової служби, надається 50% знижка плати за користування житлом (квартирної плати) та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична, тепла енергія та інші послуги) в жилих будинках усіх форм власності в межах встановлених норм, передбачених законодавством.

9. Особам, звільненим з військової служби, які стали особами з інвалідністю під час проходження військової служби, надається 50% знижка плати за встановлення і користування квартирним телефоном.

10. Військовослужбовці, які мають вислугу на військовій службі не менше 17 років та потребують поліпшення житлових умов, мають право на одержання земельної ділянки для будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд в населених пунктах, обраних ними для проживання з урахуванням встановленого порядку.

11. Військовослужбовці, які мають вислугу на військовій службі 20 років і більше та потребують поліпшення житлових умов, мають право на одержання кредитів на індивідуальне житлове будівництво або придбання приватного жилого будинку (квартири) на строк до 20 років з погашенням загальної суми та відсоткових ставок за кредитами за рахунок коштів, призначених у державному бюджеті на утримання Збройних Сил України та інших військових формувань.

12. Військовослужбовці, які мають вислугу на військовій службі 20 років і більше, у разі звільнення з військової служби за станом здоров'я, віком, у зв'язку із скороченням штатів, а також звільнені з військової служби особи, які стали особами з інвалідністю I чи II групи, члени сімей військовослужбовців, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження військової служби, мають право на безплатне одержання у приватну власність жилого приміщення, яке вони займають у будинках державного житлового фонду.

13. У разі смерті особи, звільненої з військової служби в запас або у відставку на підставах, зазначених у абзаці першому цієї частини, яка відповідно до законодавства мала право на першочергове (позачергове) одержання житла, її сім'я зберігає право на одержання житла в тому самому порядку.

14. За військовослужбовцями, які вступили на військову службу за контрактом, зберігається право на жилу площу, яку вони займали до вступу на військову службу. Вони не можуть бути зняті з обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, за попереднім місцем проживання.

Житлові пільги, передбачені для учасників бойових дій:

- 75% знижка плати за користування житлом (квартирна плата);
- 75% знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання;
- площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю;
- для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 75% знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);
- першочергове забезпечення площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, першочерговий ремонт житлових будинків;
- 75% знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у

будинках, що не мають центрального опалення;

- учасники, що дістали поранення, контузію чи каліцтво при участі в бойових діях чи при виконанні обов'язків військової служби, забезпечуються жилою площею протягом 2-х років із дня взяття на квартирний облік;

- одержання позик на індивідуальне (кооперативне) житлове будівництво із погашенням її протягом 10 років, починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва;

- першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів;

- позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (20% основних і 50% додаткових робіт), та зниження абонентної плати на 50% від встановлених тарифів.

ІІІ. ПІЛЬГИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Безоплатні ліки та інші вироби медичного призначення за рецептом.

- Безоплатне протезування зубів.

- Першочергове обслуговування в лікувальних закладах та аптеках.

- Санаторно-курортне лікування.

- Госпіталізація поза чергою.

Військовослужбовці, які стали інвалідами внаслідок бойових дій, а також учасники бойових дій прирівнюються у правах до інвалідів та учасників Великої Вітчизняної війни.

Військовослужбовці-жінки користуються всіма пільгами, передбаченими законодавством з питань соціального захисту жінок, охорони материнства і дитинства. Ці пільги поширюються на батьків з числа військовослужбовців, які виховують дітей без матері (у разі її смерті, позбавлення батьківських прав, на час перебування у лікувальному закладі охорони здоров'я та в інших випадках відсутності материнського піклування про дітей).

Учасникам бойових дій надається право на:

- користування при виході на пенсію чи зміні місця роботи поліклініками і шпиталями, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

- першочергове безоплатне протезування (крім дорогоцінних металів), безоплатне одержання ліків за рецептами лікарів;

- безоплатне щорічне забезпечення санаторно-курортним лікуванням, а також компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування;

- щорічне медичне обстеження;

- першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках;

- виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100% середньої заробітної плати.

Учасники війни на відміну від учасників бойових дій забезпечуються санаторно-курортним лікуванням— один раз на 2 роки, а також компенсацією за самостійне курортне лікування.

Особи, що мають особливі заслуги перед Батьківщиною, крім того мають право на першочергове одержання безоплатної путівки у санаторій, а члени їх сімей – 25% їх вартості, а також безоплатний проїзд до місця лікування.

IV. ПІЛЬГИ В СФЕРІ ОСВІТИ

Стаття 13 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» регулює право військовослужбовців та членів їх сімей на освіту, а саме:

1. Військовослужбовці мають право на навчання (у т.ч. на отримання післядипломної освіти) у військових навчальних закладах, відповідних підрозділах підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації військовослужбовців. Військовослужбовцям, які прийняті на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу після здобуття базової або повної вищої освіти за державним замовленням, дозволяється навчатися в інших вищих навчальних закладах без відриву від служби після проходження ними строку служби, який дорівнює часу їхнього навчання для здобуття попередньої вищої освіти. Іншим категоріям військовослужбовців дозволяється навчатися в інших вищих навчальних закладах без відриву від служби в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України.

2. Особи, які були призвані на військову службу за призовом осіб офіцерського складу в період навчання у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, при звільненні з військової служби зараховуються для продовження навчання до того навчального закладу, де вони навчалися до призову на військову службу, незалежно від форми навчання.

3. При зміні військовослужбовцями, які проходять військову службу за контрактом, або тими, хто перебуває на кадровій військовій службі, місця проходження військової служби, а також при звільненні з військової служби за віком, станом здоров'я чи у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів члени їх сімей, які навчаються (виховуються) у державних навчальних закладах, мають право переводитися до державних навчальних закладів, найближчих до нового місця проходження військової служби або місця проживання.

4. Дітям військовослужбовців за місцем проживання їх сімей у першочерговому порядку надаються місця у загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах і дитячих оздоровчих таборах незалежно від форм власності.

5. Особа, у якої один з батьків є військовослужбовцем, який має вислугу в календарному обчисленні 20 років і більше, особа, у якої один з батьків є громадянином, звільненим з військової служби за віком, за станом здоров'я чи у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів, вислуга років у календарному обчисленні якого становить 20 років і більше, особа, у якої один з батьків є військовослужбовцем, який став особою з інвалідністю внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням військової служби, **користується переважним правом зарахування** до військових ліцеїв, ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою, до вищих військових навчальних закладів та закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети

військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки, закладів фахової передвищої військової освіти, за умов успішного складання іспитів та відповідності іншим вимогам і правилам прийому до цих навчальних закладів, протягом трьох років після здобуття необхідного для вступу рівня загальної середньої освіти.

6. Особа, у якої один з батьків (усиновлювачів) був військовослужбовцем, який загинув чи визнаний судом безвісно відсутньою особою при виконанні ним обов'язків військової служби, протягом трьох років після здобуття відповідної загальної середньої освіти **зараховується поза конкурсом** за особистим вибором спеціальності до державних і комунальних вищих та професійно-технічних навчальних закладів України для навчання за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів.

У.ПІЛЬГИ ПО ПРОЇЗДУ І ПЕРЕВЕЗЕННЯХ

1. Військовослужбовці мають право на безоплатний проїзд:

1) залізничним, повітряним, водним та автомобільним (за винятком таксі) транспортом:

- а) у відрядження;
- б) у відпустку в межах України;
- в) при переведенні на нове місце проходження військової служби або у зв'язку з передислокацією військової частини;
- г) до місця проживання, обраного при звільненні з військової служби, в межах України;

2. При переведенні військовослужбовців на нове місце проходження військової служби або звільненні з військової служби вони мають право на безоплатне перевезення до 20 тонн особистого майна в контейнерах з попереднього місця проживання до нового залізничним транспортом, а там, де такого виду транспорту немає, – іншими видами транспорту (за винятком повітряного). У разі перевезення особистого майна в окремому вагоні, багажем та дрібною відправкою їм відшкодовуються фактичні витрати, але не більше вартості перевезення майна в контейнері вагою 20 тонн.

3. Члени сімей військовослужбовців мають право на безоплатний проїзд залізничним, повітряним, водним та автомобільним (за винятком таксі) транспортом:

1) від місця проживання до місця проходження військової служби військовослужбовця у зв'язку з його переведенням;

2) до місця проведення відпустки військовослужбовцем в межах України;

3) при звільненні військовослужбовця з військової служби, а також у разі загибелі (смерті) військовослужбовця – до обраного місця проживання в межах України.

4. Члени сімей військовослужбовців при переїзді до обраного місця проживання у зв'язку із загибеллю (смертю) військовослужбовця мають право на безоплатне перевезення до 20 тон особистого майна в контейнерах залізничним транспортом, а там, де такого виду транспорту немає, – іншими видами транспорту (за винятком повітряного).

5. Військовослужбовці, які стали інвалідами внаслідок бойових дій, учасники бойових дій та прирівняні до них особи, а також батьки військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти під час проходження військової служби, користуються правом безоплатного проїзду всіма видами міського пасажирського транспорту загального користування (крім таксі) в межах адміністративного району за місцем проживання, залізничного та водного транспорту приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів. Вони мають право на 50% знижку при користуванні міжміським залізничним, повітряним, водним та автомобільним транспортом відповідно до закону.

6. Військовослужбовці при направленні у відрядження, до нового місця проходження військової служби, а також до місця використання відпустки та назад мають право на придбання проїзних документів для себе та членів своєї сім'ї на всі види транспорту поза чергою. При цьому військовослужбовці, які направляються у відрядження, користуються правом на бронювання та отримання поза чергою місця в готелі на підставі посвідчення про відрядження.

7. Військовослужбовці мають право на першочергове встановлення квартирних телефонів, а також першочергове встановлення квартирної охоронної сигналізації.

Учасники бойових дій мають право на безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрішньо районних, внутрішньо та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання;

VI. ПІЛЬГИ ПО ПОДАТКАХ І ЗБОРАХ

При певних обставинах військовослужбовцям надаються пільги по сплаті державних та місцевих податків та зборів. Так, суми податку на доходи фізичних осіб, що містяться з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, спрямовуються виключно на виплату рівноцінної та повної компенсації втрат доходів цієї категорії громадян. Рівноцінна та повна компенсація втрат доходів військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу (в т.ч. відряджених до органів виконавчої влади та інших цивільних установ), пов'язаних із оподаткуванням грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержуваних ними у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, здійснюється установами (організаціями, підприємствами), що утримують військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу, за рахунок відповідних коштів, які є джерелом доходів цих осіб, у розмірі фактично сплаченого податку

Відповідно до пункту 18 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» учасникам бойових дій (статті 5, 6) надаються пільги зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства.

Для платника податку, який є Героєм України, Героєм Радянського Союзу, Героєм Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена

Трудової Слави, особою, нагородженою чотирма і більше медалями «За відвагу»; а також учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, та інвалідом I і II групи, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у відповідності до пунктів 169.1.4 Податкового кодексу України, надається податкова пільга у розмірі 200 % суми пільги, визначеної підпунктом 169.1.1 цього пункту.

VI. ПІЛЬГИ ЗА СЛУЖБУ В МІСЦЕВОСТЯХ ІЗ СКЛАДНИМИ ГЕОФІЗИЧНИМИ УМОВАМИ

Військовослужбовцям, виконання обов'язків військової служби яких пов'язано з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або здійснюється в особливих природних географічних, геологічних, кліматичних і екологічних умовах та умовах підвищеного ризику для життя і здоров'я, крім військовослужбовців строкової військової служби, надається щорічна додаткова відпустка із збереженням грошового та матеріального забезпечення. Тривалість такої щорічної додаткової відпустки визначається залежно від часу проходження служби в цих умовах та не може перевищувати 15 календарних днів.

Перелік місцевостей з особливими природними географічними, геологічними, кліматичними, екологічними умовами, військових посад, виконання обов'язків військової служби яких пов'язано з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням, ризиком для життя і здоров'я, а також порядок надання та тривалість щорічної додаткової відпустки залежно від часу проходження служби в зазначених умовах визначаються Кабінетом Міністрів України (ст.10-1 п.п.4 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»).

Військовослужбовцям які проходять військову службу у військових частинах і підрозділах, постійно дислокованих у високогірних місцевостях України на висоті 1500 метрів над рівнем моря і вище, виплачується надбавка у розмірі 25% до посадового окладу за основною або тимчасово виконуваною посадою, а на острові Зміїний посадові оклади підвищуються на 50 %.

До вислуги років для призначення пенсій військовослужбовцям, зараховується на пільгових умовах:

а) один місяць служби за три місяці:

час виконання робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, до 1 січня 1988 року; учасники АТО (ООС)

б) один місяць служби за два місяці:

час служби військовослужбовцям Збройних Сил на острові Зміїний;

в) один місяць служби за півтора місяця:

1) у високогірних місцевостях на висоті від 1000 до 1500 метрів над рівнем моря, а у виняткових випадках – і нижче згідно з переліками військових частин, підрозділів і установ, затверджуваних відповідно Міністерством оборони;

2) на роботах, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, – з 1 січня 1988 по 31 грудня 1993 року;

3) у зонах безумовного (обов'язкового) та гарантованого добровільного відселення, передбачених пунктами 2 і 3 статті 2 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

VII. ІНШІ ПІЛЬГИ

Вдова (вдівець) загиблого або померлого військовослужбовця, а також дружина (чоловік) військовослужбовця, який пропав безвісти під час проходження військової служби, у разі якщо вона (він) не взяла (не взяв) інший шлюб, та її (його) неповнолітні діти або повнолітні діти – інваліди з дитинства, батьки військовослужбовця, які перебували на його утриманні, мають право на пільги, передбачені для членів сімей військовослужбовців.

Кабінетом Міністрів України, місцевими радами, підприємствами, установами, організаціями можуть встановлюватися й інші пільги та гарантії соціального захисту сімей військовослужбовців.

Окрім того:

1. Учасники бойових дій, інваліди війни мають право на використання відпустки у зручний для них час і додаткової відпустки без збереження заробітної плати до 2-х тижнів;

2. Учасники бойових дій, інваліди війни користуються правом щодо залишення на роботі при скороченні чисельності або штату працівників та на працевлаштування у разі ліквідації підприємства, установи, організації;

3. Особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною також мають право на першочергове придбання акцій за їх номінальною вартістю за рахунок власних коштів та ін.

ПІЛЬГИ ДЛЯ КУРСАНТІВ ВВНЗ, ПРАЦІВНИКІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ.

У відповідності до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», одним із видів військової служби є військова служба (навчання) курсантів ВВНЗ та закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки, а також закладів фахової передвищої військової освіти.

Курсанти ВВНЗ та закладів вищої освіти користуються усіма пільгами та гарантіями військовослужбовців Збройних Сил України, передбаченими Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Зокрема, курсанти мають право на безоплатне здобуття освіти, забезпечення проживанням та харчуванням, медичне обслуговування, щорічні канікулярні відпустки, а також інші соціальні гарантії, встановлені законодавством для військовослужбовців.

Курсантам (слухачам) вищих військових навчальних закладів, а також закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети

військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки, закладів фахової передвищої військової освіти, щороку надаються канікулярні відпустки, які не залежать від вислуги років:

- зимова - тривалістю до 14 календарних днів;
- літня - 30 календарних днів.

У разі наявності навчальної заборгованості у курсантів вищих військових навчальних закладів, а також закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки, закладів фахової передвищої військової освіти, канікулярна відпустка надається їм після ліквідації заборгованості в межах строків, установлених графіком навчального процесу. При цьому тривалість літньої відпустки не може бути меншою ніж 15 календарних днів.

Курсантам (слухачам) вищих військових навчальних закладів, а також закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки, закладів фахової передвищої військової освіти, крім канікулярних відпусток, зазначених в абзаці першому цього пункту, можуть надаватися додаткові відпустки для лікування у зв'язку з хворобою або за сімейними обставинами в порядку, Законом.

Під час дії воєнного стану курсантам (слухачам) вищих військових навчальних закладів, а також закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки, закладів фахової передвищої військової освіти надається канікулярна відпустка: зимова - тривалістю не більше 10 календарних днів та літня - не більше 20 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду в межах України до місця проведення відпустки та назад, але не більше двох діб в один кінець, з урахуванням вимог абзацу 2 пункту 6 цієї статті Закону.

Курсанти (слухачі) вищих військових навчальних закладів та курсанти закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки, закладів фахової передвищої військової освіти, навчальних центрів (частин)...за наявності медичних показань забезпечуються безоплатним санаторно-курортним лікуванням.

Курсантам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, які мають сім'ї, надається жила площа в сімейних гуртожитках. У разі відсутності таких гуртожитків їм виплачується за місцем проходження військової служби грошова компенсація за піднайом (найом) жилого приміщення.

У відповідності до Закону України «Про вищу освіту», соціальні стипендії призначаються студентам (курсантам) закладу вищої освіти в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Студенти (курсанти) закладу вищої освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також студенти (курсанти) закладу вищої освіти, які в період навчання у віці від 18 до

23 років залишилися без батьків, мають гарантоване право на отримання соціальної стипендії, у тому числі у разі отримання академічної стипендії.

Академічні стипендії призначаються особам, які досягли значних успіхів у навчанні та/або науковій діяльності згідно з критеріями, встановленими Кабінетом Міністрів України. Частка студентів (курсантів), які мають право на отримання академічних стипендій, встановлюється вченою радою закладу вищої освіти у межах визначеного Кабінетом Міністрів України загального відсотка студентів (курсантів), які мають право на отримання академічних стипендій, та стипендіального фонду.

Студентам (курсантам) закладів вищої освіти, які мають право на отримання соціальної стипендії і набувають право на отримання академічної стипендії, надається один вид стипендії за їхнім вибором.

Курсантам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, які мають сім'ї, надається жила площа в сімейних гуртожитках. У разі відсутності таких гуртожитків їм виплачується за місцем проходження військової служби грошова компенсація за піднайом (найом) жилого приміщення.

У відповідності до галузевої угоди, укладеної між Міністерством оборони України та Профспілкою працівників Збройних Сил України на 2019-2023 роки, працівники Збройних Сил України користуються усіма соціальними пільгами та гарантіями, визначеними чинним законодавством України. Зокрема, Кодексом законів про працю України передбачено трудові пільги та гарантії, які можуть бути названі пільгами для певних категорій працівників. До таких належать:

- захист від незаконного звільнення (наприклад, вагітних жінок та одиноких матерів);
- додаткові вихідні або подвійна оплата за роботу у вихідні (ст. 72 КЗпП);
- доплати за науковий ступінь або вчене звання;
- пільги для певних категорій працівників.

Також чинним законодавством України передбачено, що керівники (начальники) підприємств, організацій, тощо можуть встановлювати додаткові пільги працівникам, які не суперечать Конституції України та законодавству України.